

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ZAMAN YÖNETİMİ

VELİ SEMİNERİ

- Toplumda işlerin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için kişilerde bireysel olarak kazanılmış ortak bir zaman algısına ihtiyaç vardır.
- Çünkü insanlar, zamana bağlı olarak günlük yaşantılarını düzenlerler.

- Zaman algısı, hem zihinsel hem de sosyal bir olgudur.
- Yaşanan her olay, bu zihin saatinin içinde belirli bir yere kaydedilir ve herkesin bir zihin saati vardır. Bu sayede bir olayın hangi olaydan önce veya sonra yaşandığı, neyin ne kadar süre olduğu gibi pek çok verinin hatırlanabilmesi sağlanır.

- Ayrıca zaman algısı sosyal bir olgudur. Çünkü insanlar arası ilişkileri düzenlediği gibi, sosyal bir olgu olarak çocukluktan başlayarak öğrenilmesi gerekmektedir.

- Yoğun bir hayatta çocuklar okul, ev ve sosyal alanlarındaki sorumluluklarını ve aktiviteleri dengelemekte güçlük yaşarlar. Çocuklara sadece planlama ve zamanı yönetmeyi değil, zamanı da daha etkili kullanmayı öğretebildiğimizde onlara hayat boyu fayda sağlayacak bir beceri kazandırmış oluruz.

- Okul dönemi çocukların anne ve babalarından sık sık “Çocuğum çok dağınık, ne yapsak odasını, kişisel eşyalarını toparlamıyor. Okul eşyalarını okulda unutuyor, kişisel sorumluluklarını yerine getiremiyor, ders çalışmaya bir türlü başlayamıyor, defalarca söylememe rağmen beni sanki duymuyor!” sözlerini duymaktayız.
- Aslında bunun temel sebebi zaman yönetimi ile alakalıdır. Zamanda yapılan planlamalar çocuğın hayatının da düzene oturmasına yardımcı olur.

- Zaman yönetimiyle ilgili temel becerileri ilk çocukluk yıllarından itibaren kazandırmak mümkündür. Hatta bebeklikte uyku, beslenme gibi ihtiyaçlarının aynı saatte ve düzenli biçimde karşılanması, anne karnında onunla aynı saatlerde konuşmak, günün aynı saatinde okşanması, aynı saatte duygusal bağ kurulması, onun biyolojik saatinin kurulmasında ve doğal bir zaman algısının oluşmasında etkili olabilecek hususlardır.

- Çocuklara zaman yönetimiyle ilgili alışkanlık ve davranış kazandırırken, emir ve gereklilik kiplerinden uzak bir dille, nasihatten uzak tarzla istek ve beklentilerin nedeni açıkça ortaya konmalı, seçilecek durumlarda hangi sonuç ve olasılıklarla karşılaşacağı kısa, net, anlaşılır biçimde aktarılmalıdır. Ayrıca çocuğa bir şeyi yap ya da yapma demek yerine bir soruna ilişkin bir iki yol dışında, üçüncü, dördüncü mümkünse beşinci ve daha fazla çözüm yolları gösterilmeli, en önemlisi daima alternatifler sunulmalıdır.

- Üç- beş yaşlarındayken bile aile içi konuşmalarda onu iletişim ortamına dahil etmek, eve bir eşya alınacağı ya da ailece bir yere gidileceği zaman çocuğun da fikrini almak, ürettiği düşüncelere, sunduğu öneri ve tekliflere sahip çıkmak, görüşlerini değerli bulmak, aile içi karar süreçlerine katılımını sağlamak böylece çocukları hak ettikleri şeffaflıkta, demokratik aile tutumlarıyla karşılaştırmak, zaman yönetiminin önemli bir adımı olan “seçim yapma” yetisini kazandırmak bakımından önemlidir.

- Hayır diyebilmenin zaman yönetimine de etkisi vardır. Ondan vaktini kendisi için harcamasını isteyen kişilere karşı hayır diyebilirse zamanını da daha etkili kullanmış olur.
- Bu yüzden çocuklara ‘Hayır.’ diyebilmeyi öğretmelisiniz.

- Anaokuluna başlayan çocukta okul ortamı daha düzenliyken ev daha esnektir. Bu yüzden ev ortamında da düzenlemeler yaparak kararlılık sağlanabilir ve çocukta zaman yönetimi alışkanlığının kazanılmasını sağlayabilirsiniz.

Önce ve Sonra Kavramlarını Kullanın.

- Yemekten önce tatlı yememesi,
- Yemeğini yedikten sonra oyun oynaması,
- Oyun oynadıktan sonra yatması,
- Yatmadan önce dişlerini fırçalaması

gibi konular hakkında yapılan konuşmalar çocuğun hayatında düzenlilik yaratır.

- Çocuğunuzla sınırlı bir zamanda bir etkinlik başlayacak, bitecek ise mutlaka zamanı saat üzerinde gösterin.

Böylece çocuğunuz saati kontrol ederek zamanını yavaş yavaş ayarlamayı öğrenir.

Bu yöntemi birçok farklı alanda kullanabilirsiniz; ebeveyninin işini bitirmesini beklerken, kitap okuma saati, evden çıkma saati, anneanneninin gelme zamanı vb.

Her Nesnenin Bir Yeri Olsun.

- Evde giysilerin, ayakkabuların, mutfak eşyalarının bir yeri var. Çocuęunuzun eşyalarının da bir yeri olsun.

Aktiviteleri Özenle Seçin.

- Çocuklarınızın aynı anda pek çok aktivite yapmasını isteyebilirsiniz. Çok fazla aktivite yapmak çabuk yorulmalarına, kısa sürede pek çok şeyi yaparak birinden gereken yararı elde edememelerine neden olur. İlgi duyabilecekleri sınırlı sayıda ve belli bir süresi olan aktivite seçerek yoğunlaşmalarını ve zamanlarını etkin kullanmayı öğretin.

Kendi Takviminizi Oluřturun.

- ocuęunuzla birlikte günlük rutinleri (uyku saati, diş fırçalama vb.) ya da önemli etkinlikleri işaretleyebileceğiniz ve ssleyebileceğiniz bir takvim oluşturabilirsiniz. Bu süreç birlikte keyifli vakit de geçirmek ve çocuklarınızın taleplerini dinlemek için iyi bir zaman.

- Çocuklara bir durum ya da olayla ilgili açık uçlu sorular sormak, seçim ve tercihlerini öğrenmek, bunlara saygı duymak planlama becerilerinin gelişmesine yardımcı olacaktır.
- Çocuklara oyunları sırasında da açık uçlu sorular sormak, yorum geliştirme, strateji üretebilme becerilerinin gelişimini sağlayacaktır. Bununla ilgili dur, düşün, harekete geç tekniği oldukça faydalı olmaktadır.

- Çocuklara bir gününü oluş sırasına göre anlattırmak,
- Olumlu- olumsuz deneyimleri ile ilgili yorumlar yaptırmak,
- Gündelik plan yapmasına yardımcı olmak,
- Okuduđu metni özetlemesini ve problem çözerken işlem basamakları anlatmasını istemek de planlama becerilerin gelişimine faydalı olacak etkinliklerdir.

**ZAMANIN KIYMETİNİ
BİLENLER KAZANIR!**

